

УЧЕБНА ПРОГРАМА ПО РУМЪНСКИ ЕЗИК - X КЛАС,

ВТОРИ ЧУЖД ЕЗИК - ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебните програми по румънски език като втори чужд език са разработени в съответствие с единната обща философия на програмите по различните учебни предмети и съобразно ДООИ по чужди езици за гимназиален етап X клас.

Учебната програма съдържа следните раздели:

- I. Общо представяне
- II. Цели на обучението по румънски език
- III. Очаквани резултати от обучението
- IV. Учебно съдържание
- V. Специфични форми и методи за оценяване на постиженията на ученика
- VI. Методически указания за прилагане на учебната програма.

Обучението по румънски език като втори чужд език в X клас на профилираните гимназии и паралелките с интензивно изучаване на чужд език се осъществява в рамките на предвидените в учебния план часове. Учебната програма предвижда както затвърдяване на вече придобитите езикови познания, така и нови понятия, необходими за работата на това ниво.

Обучението по румънски език допринася за общото културно и интелектуално развитие на учениците, формира у тях езикова култура, култура на общуване, възпитава уважение към културното разнообразие. Това обучение има за цел придобиване на езикови познания и комуникативна компетентност, както и умения за самостоятелна работа или работа в група, за развиване на творчески дух, за правене на преценка и критика, за взимане на решения.

Обучението по румънски език е тясно свързано с обучението на родния език, като придобитите умения на родния език служат за опора през учебния процес. Голямо значение има и междупредметната връзка, която разширява езиковите и културните знания. От друга страна, интензивното изучаване на езика води до добро владение, което позволява използването на румънски език като средство за изучаване на други дисциплини.

II. ЦЕЛИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО РУМЪНСКИ ЕЗИК

В процеса на обучението в X клас продължава:

- Осмислянето и разширяването на езиковите познания съответно от IX клас
- Усъвършенстването на придобитите умения за слушане, писане, говорене и четене
- Въвеждат се нови понятия
- Придобиват се нови социокултурни и комуникативни умения
- Чуждият език се ползва като средство за обучение.

III. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО

Разделът е разработен в колони 1 и 2 от таблицата.

IV. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Разделът е разработен в колона 4 на таблицата.

X КЛАС, ВТОРИ ЧУЖД ЕЗИК – ПРОФИЛИРАНА ПОДГОТОВКА

III. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ		IV. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ (теми, понятия, контекст и дейности, междупредметни връзки)			
Колона 1	Колона 2	Колона 3	Колона 4	Колона 5	Колона 6
Ядра	Очаквани резултати на ниво учебни програми	Очаквани резултати по теми	Основни нови понятия	Контекст и дейност	Възможности за между предметни връзки
С Л У Ш А Н Е	<p>1. Разбира основната информация и определя текстовата разновидност:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Публицистичен текст (новини, репортажи, интервюта, радио и телевизионни състезания) • художествен текст (разказ, приказка, откъс от литературно произведение в рамките на изучаваните теми) <p>Разбира в подробности:</p> <ul style="list-style-type: none"> • разговори в пряк контакт, които непосредствено се отнасят до него • Кратки съобщения на обществени места (транспорт, магазин, обществено обслужване) • Разбира съобщения по телефон и телефонен секретар <p>3. Разбира конкретна информация от интервюта, новини, репортажи, инструкции и съобщения</p> <p>4. Използва компенсаторни стратегии за разбиране на непознати думи:</p>	<p>1. Основни теми, по които учениците четат, пишат, говорят, слушат:</p> <p>А) Аз и другите:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Семейство и семейни взаимоотношения • Взаимоотношения между поколенията <p>Б) Светът около мен</p> <ul style="list-style-type: none"> • Дом • Населено място • Родина (съпоставяне) <p>В) Свободно време</p> <ul style="list-style-type: none"> • Аз и моите приятели • Хоби, музика, спорт • Туризм, пътувания <p>Г) Училище и професия</p> <ul style="list-style-type: none"> • Моите съученици • Взаимоотношения между учители и ученици • Учебни предмети • Моята бъдеща професия <p>Д) Празници и традиции</p>	<p>1. Pronumele</p> <ul style="list-style-type: none"> -Clasificarea -Personale -Dativul posesiv -De politete -De intarire -Reflexiv -Personal posesiv -Demonstrativ -Interogativ -Relativ -Negativ -Nedefinit <p>RECAPITULARE</p> <p>2. Numeralul</p> <ul style="list-style-type: none"> -Cardinale -Ordinale -Fractionare -Colective -Multiplicative -Distributive <p>RECAPITULARE</p> <p>3. Verbul</p> <ul style="list-style-type: none"> -Tranzitive si intran zitive -Personale si im-personale -Predicative si nepredicative 	<p>На учениците трябва да се даде възможност:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Да работят индивидуално, по двойки, в малки и големи групи с цел усъвършенстване на комуникативните умения 2. Да слушат и четат оригинални текстове 3. Да използват материали от различни информационни източници (радио, 	<p>1. Въз основа на знанията си по български език и литература учениците разпознават граматическите категории и структури, текстовите разновидности, умеят да се изразяват</p> <p>2. Учениците прилагат знанията си по: Втори чужд език за обогатяване на езиковата си култура;</p>

Колона 1	Колона 2	Колона 3	Колона 4	Колона 5	Колона 6
Ч Е Т Е Н Е	<ul style="list-style-type: none"> • Прави връзка между текст и заглавие • Ориентира се от контекста, и по ключови думи • Ориентира се по интонация, тон и темпа на говорене • Търси помощ от събеседника си <p>1. Разбира основната информация от публицистични, научнопопулярни и художествени текстове на стандартен език</p> <ul style="list-style-type: none"> • Определя вида на текста • Определя основните действащи лица <p>2. Разбира в подробности лични и читателски писма, указания, кратки статии на познати теми, откъси от художествени произведения</p> <ul style="list-style-type: none"> • Отбелязва въпроси, гледни точки, чувства, пожелания • Разбира основни социо-културни особености в текста <p>3. Намира конкретна информация в каталози, проспекти, инструкции, разписания, писма, менюта, плакати</p> <p>4. Ориентира се в текстовете, като използва компенсаторни стратегии: интернационална</p>	<p>Е) Духовен свят и култура</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изкуство • Литература • Забележителни личности (родни и чужди) <p>Ученикът трябва да може да общува по темите:</p> <ul style="list-style-type: none"> • В битови ситуации • В училище и на обществени места (учреждения, транспорт) • При пътуване - магазини, музеи и др. <p>2. Учениците усвояват езиковата реализация на действия като: разказване, искане/даване на информация, изразяване на чувства, намерения, предложения, искане/даване на съвети, изразяване на сигурност/несигурност</p> <p>3. Ученикът общува по предвидените теми, като изпълнява</p>	<p>4. Locutiunile verbale</p> <p>5. Conjugările Verbale</p> <p>6. Diateza, timpul Si modul verbal</p> <p>7. Diateza activa -Modul indicativ</p> <p>-Prezentul</p> <p>-Imperfectul</p> <p>-Perfectul compus</p> <p>-Perfectul simplu</p> <p>-Mai mult ca perfectul</p> <p>8. Modul conjunctiv</p> <p>RECAPITULARE</p>	<p>телевизия, вестници, списания)</p> <p>4. Да общуват в ситуации близки до реалните, създадени според</p> <p>учебното съдържание и извън него</p> <p>5. Да бъдат подготвени за ролите на общуване при използването на езика</p> <p>6. Сами да правят изводи, да извеждат правила на базата на познати до момента и с помощта на учителя</p> <p>7. Да ползват речници и справочници</p>	<p>търсене на компенсаторни стратегии; на стратегии за учене на чужд език</p> <ul style="list-style-type: none"> • Математика и Физика: за правене на изводи и заключения • География и История: за разширяване познанията си за Румъния • Психология и логика: за дискутиране и изразяване на мнения по различни проблеми • Химия и опазване на околната среда: за

Колона 1	Колона 2	Колона 3	Колона 4	Колона 5	Колона 6
Г О В О Р Е Н Е	<p>лексика, познати словообразователни модели, ориентира се в контекста</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Води кратък разговор в ежедневни ситуации • Говори за факти от миналото и настоящето • Изразява намерения и идеи за бъдещето • Изразява съгласие или несъгласие със становището на събеседника • Реагира на комуникативните намерения на събеседника 2. Изразява желание да получи информация, предмети или услуги, като изразява предпочитанията си 3. Води кратък личен разговор по телефона, търси и дава информация, оставя съобщения на телефонен секретар 4. Дава и следва указания 5. Съобразява речта си с комуникативната ситуацията, използва произношение и интонация, отговарящи на основните чуждоезикови модели 6. Прилага компенсаторни 	<p>ролята на събеседник в кратък неофициален разговор или по телефона</p> <ul style="list-style-type: none"> • Гост или домакин • Частно лице през свободното време или в сферата на услугите • Клиент или пациент • Слушател в разговори, беседи • Читател в свободното време, в личния живот, в сферата на масовата информация 4. Учениците четат откъси от художествени текстове, приказки, разкази, откъси от научнопопулярни статии 5. Водят кратък разговор на позната тема в пряк контакт или по телефона 6. Слушат разговори, новини, интервюта 7. Пишат кратки лични писма, картички, автобиография, пишат подробен план на прочетен текст 		8. Да прилагат компенсаторни стратегии	<p>обсъждане на екологични проблеми</p> <ul style="list-style-type: none"> • Биология и здравно образование: за обсъждане и разговор върху здравни проблеми • Информатика и информационни технологии: за работа с аудио- и видео-техника, компютри, работа с Интернет • Музика и изобразително изкуство: за представяне и запознаване с известни музиканти, художници и тяхното творчество

Колона 1	Колона 2	Колона 3	Колона 4	Колона 5	Колона 6
П И С А Н Е	<p>стратегии при комуникативен проблем (мимики, жестове, синоними, перифраза)</p> <p>1. Съставя подробен план на прочетен текст</p> <p>2. Пише кратко писмо, лично или читателско по конкретен повод</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изказва мнения, предложения • Споделя преживявания • Изказва благодарност <p>3. Съставя биографичен текст, попълва документи</p> <p>4. Съобразява се с някои социокултурни особености при писането на текста, прилага основни правила за правопис и пунктуация съобразно нормите на чуждия език</p> <p>5. Прилага компенсаторни стратегии за изразяване, като използва речници, справочници и др.</p>	<p>8. Ученикът усвоява компенсаторни стратегии на общуване</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ориентира се по мимики, жестове, интонация • Използва примери, илюстрации • Прави догадки по ключови думи и контекст • Използва речници и справочници • използва знания по други предмети 			

V. СПЕЦИФИЧНИ ФОРМИ И МЕТОДИ ЗА ОЦЕНЯВАНЕ НА ПОСТИЖЕНИЯТА НА УЧЕНИКА

Проверката и оценката на крайните резултати от обучението е подчинена на целите за X клас, описани в колона 2 на таблицата.

Критерии за оценка на постигнатата комуникативна компетентност в края на X клас по дейности:

1. Слушане

- Оценяват се уменията на учениците да разбират и извличат основната информация в изказвания, коментари и дискусии, предавания, филми на стандартен език
- Оценяват се уменията на ученика да разбира конкретна информация от телевизионни предавания, а също и от специализирани научни текстове по предмети, предавани на езика.

2. Четене

Оценяват се:

- Уменията на ученика да разбира и систематизира основната информация от научнопопулярни, публицистични и художествени текстове
- Уменията на ученика да разбира в подробности информацията от текстове на писма, картички, вестници и списания, литературни текстове в рамките на изучаваните теми
- Уменията да намира конкретна информация в научнопопулярни и специализирани текстове по предмети, изучавани на езика.
- Рецептивните умения се оценяват чрез:
 - Текстове (избиране на верен отговор след предварително прочетен или чул текст)
 - Задачи за посочване вярно/невярно
 - Попълване на липсващи думи в текст
 - Подреждане на разбъркани реплики в диалог
 - Попълване на липсващи реплики в диалог
 - Отговор на въпроси върху предварително прочетен или чул текст.

3. Говорене

Оценяват се уменията на ученика:

- Да участва в пряк контакт с един или повече събеседници в различни ситуации, да участва в дискусии, изразявайки собствено становище
- Да води разговор по телефона, изразявайки чувства, мнения, намерения
- Да се съобразява с регистъра на общуване, с нормите и правилата на румънския език.

4. Писане

Оценяват се уменията на ученика:

- Да създава смислово свързани писмени текстове съобразно текстовите разновидности
- Да използва подходящи изразни средства, да употребява правилно езикови форми и структури, пунктуация.

Продуктивните умения се оценяват чрез:

- Съставяне на диалог по зададена ситуация
- Предаване съдържанието по предварително прочетен или чул текст
- Разговор по зададена тема
- Съставяне на писмен текст (писмо, картичка, есе, съчинение) по зададена тема
- Отговаряне на въпроси, свързани с ежедневието и бита.

VI. МЕТОДИЧЕСКИ УКАЗАНИЯ ПО ПРИЛАГАНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Организацията на учебната дейност трябва да отговаря на потребностите на учениците от овладяване на знания за езика и изграждане на умения за ползването му като средство за общуване, обучение и професионална дейност.

В процеса на работа се препоръчва:

- Използване на автентични текстове за слушане и четене
- Прилагане на следните форми на работа: по двойки, по групи, индивидуално
- Насърчаване желанието на учениците за самостоятелна работа и самооценка
- Прилагане на аудиовизуални средства в процеса на обучение
- Представяне в сравнителен план на явления, сходни с родноезиковите
- Отдаване предпочитание на свободните разговори и на задачите за самостоятелно изразяване в писмена форма.